

การวิเคราะห์เนื้อหาวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย

นางนัยนา จิตรรังสรรค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-203-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016762

I 1011087

A CONTENT ANALYSIS OF JAPANESE LITERATURE
TRANSLATED INTO THAI

Mrs. Naiyana Chitrangson

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ เนื้อหาวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย

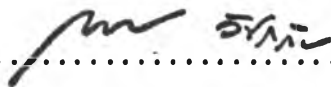
โดย นางนัยนา จิตรรังสรรค์

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์กลุ่มจิตต์ พลายเวช

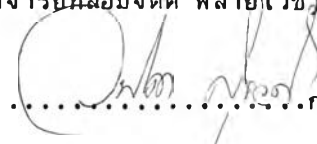
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

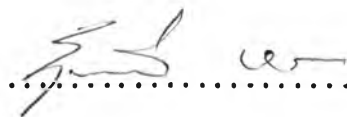

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิษราภย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัมพร ทิษระระ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์กลุ่มจิตต์ พลายเวช)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันิดา สุรวดี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณิ วราทร)

นัยนา จิตรรังสรรค์ : การวิเคราะห์เนื้อหาวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย
 (A CONTENT ANALYSIS OF JAPANESE LITERATURE TRANSLATED INTO THAI)
 อ.ที่ปรึกษา : รศ.กลุ่มจิตต์ พลายเวช, 285 หน้า. ISBN 974-577-203-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์วรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทยในด้าน เนื้อหา แนวคิด รูปเล่ม และราคา ระหว่างปี พ.ศ. 2520 ถึง 2529 การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจโดยสร้างเกณฑ์การกำหนด หัวข้อเนื้อหา แนวคิด รูปเล่ม และราคาขึ้น แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการแปลวรรณกรรมญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยตรวจสอบ เพื่อนำมาสร้างตารางการสำรวจสำหรับใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำตารางการสำรวจมาวิเคราะห์ โดยหาค่าความถี่เฉลี่ยและค่าร้อยละ

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ในระหว่างปี พ.ศ. 2520 ถึง 2529 มีวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย จำนวน 50 เล่ม ในปี พ.ศ. 2529 มีจำนวนสูงสุดถึง 17 เล่ม แต่ปี พ.ศ. 2525 ไม่ปรากฏจำนวนเล่ม
2. เนื้อหาของวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทยทั้ง 50 เล่ม ที่นำมาวิจัยมี 5 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ 1) เนื้อหาแสดงอารมณ์และความรู้สึก 2) เนื้อหาสะท้อนชีวิตและปัญหาสังคม 3) เนื้อหาแสดงสภาพทางการเมือง 4) เนื้อหาเกี่ยวกับศาสนา 5) เนื้อหาอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่ สัตว์พูดได้ อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ เทพนิยาย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เนื้อหาสะท้อนชีวิตและปัญหาสังคม เป็นหัวข้อที่มีมากที่สุดและเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาเป็นหัวข้อที่มีน้อยที่สุดในวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย
3. แนวคิดของวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทยทั้ง 50 เล่ม ที่นำมาวิจัยมี 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ 1) แนวคิดการนับถือลัทธิชินโต 2) แนวคิดการนับถือลัทธิขงจื้อ 3) ความเชื่อที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาต่าง ๆ ความเชื่อที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาต่าง ๆ เป็นหัวข้อที่มีมากที่สุด และแนวคิดการนับถือลัทธิขงจื้อเป็นหัวข้อที่มีน้อยที่สุดในวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย
4. รูปเล่มของวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย ส่วนใหญ่มีขนาด 16 หน้ายก พิมพ์ด้วยกระดาษปกอ่อน เย็บเล่มแบบทากาวหรือไสกาว มีจำนวนหน้าประมาณ 151 - 200 หน้า ทุกเล่มเป็นปกอ่อน ราคาอยู่ระหว่าง 20 - 29 บาท

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
 สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
 ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

NAIYANA CHITRANGSON : A CONTENT ANALYSIS OF JAPANESE LITERATURE
TRANSLATED INTO THAI. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.KLOMCHIT PLYWEJ,
285 PP.

The purposes of this research were to survey and analyze the titles contents, concepts, formats and prices of Japanese literature translated into Thai from 1977-1986. The criteria used in this survey was inspected by the translators. The collected data was analyzed by using average and percentage calculations.

The major research findings were as follows:

1. The publishing of Japanese literature translated into Thai from 1977-1986 were 50 titles. The maximum was 17 titles in 1986 and the minimum was 1 title in 1980, 1981 and 1984. There was nothing in 1982.

2. The contents were categorized into 5 subjects : 1) emotion and feeling; 2) way of life and social problem; 3) political status; 4) religion; and 5) others, such as talking animal, super natural, fairy tale and sacrosanctity. Most of the subject stressed on way of life and social problem, while religion was the least emphasis.

3. The concept of 50 Japanese literature titles translated into Thai were categorized into 3 subjects: 1) concept of belief in Shinto; 2) concept of belief in confucianism; and 3) belief effected by religions. Most of the subject stressed on concept of belief effected by religions, while concept of belief in confucianism was the least emphasis.

4. Most of the publishing formats translated into Thai were in octavo, printed with bond paper, sewn in glue attached, 151-200 pages and all kinds of them were in soft cover, cost around 20-29 baht.

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ *ด.จ. ชลสิทธิ์*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *MIT*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ที่สำคัญยิ่งคือ รองศาสตราจารย์กล่อมจิตต์ พลายเวช แห่งภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำอันมีคุณค่า ให้กำลังใจ รวมทั้งได้จัดหาวรรณกรรมแปลบางส่วนที่ใช้เป็นตัวอย่างประชากร ข้อมูลเกี่ยวกับงานแปลวรรณกรรมญี่ปุ่น ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขงานวิจัยนี้มาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน ได้แก่ คุณสุสดี นาวาวิจิต รองศาสตราจารย์อาทร พึ่งธรรมสาร คุณลัดดา ถนัดหัตถกรรม (อมราวดี) และคุณพรอนงค์ นิยมคำ ซึ่งเป็นนักแปลและผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมญี่ปุ่น ผู้มีชื่อเสียงได้ให้ความร่วมมือด้วยดีในการให้สัมภาษณ์และตรวจแก้บทการวิจัย รวมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะที่ผู้เขียนนำมาปรับปรุงแก้ไข บทที่สร้างขึ้นจนสามารถนำมาใช้เป็น เครื่องมือในการวิจัยได้ ขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประภาวดี สืบสนธิ์ ที่ช่วยกรุณาแนะนำเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาดา สัตยพงษ์ ที่ช่วยกรุณาแนะนำและติดต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงการแปล ขอขอบคุณที่ ๑ เพื่อน ๑ และน้อง ๑ ทุกคนตลอดจนคณาจารย์หลายท่านของโรงเรียนเทพสิลาที่ให้กำลังใจเสียสละเวลาและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จนงานสำเร็จลงรวมทั้ง คุณอรุณี อาจขำ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการพิมพ์งานวิจัยครั้งนี้ด้วย

และงานวิจัยครั้งนี้จะมีขึ้นไม่ได้เลย หากไม่ได้แรงบันดาลใจ กำลังใจในยามที่ผู้เขียนพบอุปสรรคในการดำเนินงานจนเกิดความท้อถอยจาก บิดา มารดา และสามี ผู้เป็นที่รักยิ่งตลอดจนถึงพี่ชายและน้องสาว จึงขอกราบขอบพระคุณและขอขอบคุณไว้ในโอกาสนี้ด้วย

นัยนา จิตรรังสรรค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ณ
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
สมมติฐาน.....	9
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
2 ประวัติและวิวัฒนาการวรรณกรรมญี่ปุ่น.....	11
1. สมัยคิน (Early Period).....	12
2. สมัยนารา (Nara Period).....	12
3. สมัยเฮอัน (Heian Period).....	12
4. สมัยคามาคุระ (Kamakura Period).....	13
5. สมัยนันโบะกุโชและสมัยมุโระมาชิ (Nanbokuchō and Muromachi Periods).....	13
6. สมัยเอโดะ (Edo Period).....	13
7. สมัยปัจจุบัน (Contemporary Period).....	14
การแปลวรรณกรรมในประเทศญี่ปุ่น.....	15
การแปลวรรณกรรมญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย.....	16
การแปลวรรณกรรมญี่ปุ่นเป็นภาษาอื่น.....	20

บทที่	ช หน้า
3 การดำเนินการวิจัย.....	21
ศึกษาและเตรียมงาน.....	21
การสร้างเครื่องมือ.....	22
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	197
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	197
การอภิปรายผลการวิจัย.....	205
ข้อเสนอแนะสำหรับนักแปลวรรณกรรม.....	209
ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์.....	209
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	210
บรรณานุกรม.....	211
ภาคผนวก.....	219
ก. รางวัลวรรณกรรมของญี่ปุ่น.....	220
ข. บรรณนิทัศน์วรรณกรรมแปล 50 เล่ม ที่ใช้เป็นประชากรในการวิจัย.....	226
ค. วรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพของญี่ปุ่น.....	247
ง. ประวัตินักเขียนวรรณกรรมญี่ปุ่น.....	251
จ. วรรณกรรมแปลที่ได้รับรางวัลทางด้านวรรณกรรม.....	263
ฉ. การคุ้มครองลิขสิทธิ์.....	265
ช. แบบสอบถาม.....	276
ประวัติผู้เขียน.....	285

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
ก	ประเภทของวรรณกรรมแปลแยกตามจำนวนเล่มและจำนวนเรื่อง.....	33
ข	แสดงจำนวนวรรณกรรมที่มาจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ เรียงจากมากไปหาน้อย..	34
ค	แสดงจำนวนวรรณกรรมตามลำดับปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2520 - ปี พ.ศ.2529..	36
1	ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาในหัวข้อ เนื้อหาแสดงอารมณ์และความรู้สึกและ ร้อยละของจำนวน เรื่องที่มี เนื้อหาในแต่ละหัวข้อ.....	45
2	ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาในหัวข้อ เนื้อหาสะท้อนชีวิตและปัญหาสังคม และ ร้อยละของจำนวน เรื่องที่มี เนื้อหาในแต่ละหัวข้อ.....	82
3	ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาในหัวข้อ เนื้อหาแสดงสภาพทางการเมืองและ ร้อยละของจำนวน เรื่องที่มี เนื้อหาในแต่ละหัวข้อ.....	107
4	ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาในหัวข้อ เนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาและร้อยละของ จำนวน เรื่องที่มี เนื้อหาในแต่ละหัวข้อ.....	120
5	ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาในหัวข้อ เนื้อหาอื่น ๆ และร้อยละของจำนวนเรื่อง ที่มี เนื้อหาในแต่ละหัวข้อ.....	133
6	หัวข้อเนื้อหาที่ปรากฏมากที่สุด ในวรรณกรรมแปลแต่ละประเภท.....	146
7	ค่าความถี่เฉลี่ยของแนวคิดในหัวข้อ แนวคิดการนับถือลัทธิชินโต และร้อยละ ของจำนวน เรื่องที่มีแนวคิดในแต่ละหัวข้อ.....	150
8	ค่าความถี่เฉลี่ยของแนวคิดในหัวข้อ แนวคิดการนับถือลัทธิขงจื้อ และร้อยละ ของจำนวน เรื่องที่มีแนวคิดในแต่ละหัวข้อ.....	163
9	ค่าความถี่เฉลี่ยของแนวคิดความเชื่อที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาต่าง ๆ และ ร้อยละของจำนวน เรื่องที่มีแนวคิดขึ้นแต่ละหัวข้อ.....	177
10	หัวข้อแนวคิดที่ปรากฏมากที่สุด ในวรรณกรรมแปลแต่ละประเภท.....	190
11	ขนาดรูปเล่มของวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย (จำนวน 50 เล่ม)...	192
12	ประเภทของปกหนังสือของวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย (จำนวน 50 เล่ม).....	193

ตารางที่		หน้า
13	ชนิดของกระดาษที่ใช้ในการพิมพ์ของวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย (จำนวน 50 เล่ม).....	193
14	ประเภทของการเย็บเล่มในแบบต่าง ๆ ของวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็น ภาษาไทย (จำนวน 50 เล่ม).....	194
15	จำนวนหน้าของวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย (จำนวน 50 เล่ม)...	195
16	ราคาของวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย (จำนวน 50 เล่ม).....	196